МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

В. Н. ПАРСЯК, І. Л. ДИБАЧ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи з дисципліни "Зовнішньоекономічна діяльність"

Рекомендовано Методичною радою НУК

Миколаїв ♦ НУК ♦ 2016

УДК 339:658.114(076)
ББК 65.9(2)8:65.9(2)29я73
П 18

Укладачі:
В. Н. Парсяк, д-р екон. наук, професор;
І. Л. Дибач, канд. екон. наук, доцент

Рецензент О. П. Гурченков, канд. екон. наук, професор

Рекомендовано Методичною радою НУК

Парсяк В. Н.

П18 Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни "Зовнішньоекономічна діяльність" / В. Н. Парсяк, І. Л. Ди-бач. – Миколаїв : НУК, 2016. – 30 с.

Методичні рекомендації розроблено у відповідності до робочої програми курсу з урахуванням положень закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність", Митного кодексу України, Господарського кодексу України.

Призначені для студентів Інституту заочної та дистанційної освіти НУК, які вивчають курс "Зовнішньоекономічна діяльність".

УДК 339:658.114(076)
ББК 65.9(2)8:65.9(2)29я73

© Парсяк В. Н., Дибач І. Л., 2016
© Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, 2016

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Підписання Україною угоди про асоціацію з Європейським Союзом відкрило перед її народом захоплюючі перспективи подальшого цивілізаційного розвитку. Вони набувають особливого значення з огляду на глобалізаційні процеси, що з кожним роком набирають обертів; залучення до участі у міжнародному економічному розподілі праці нових світових гравців, які ще донедавна вважалися "країнами, що розвиваються". Сучасні комунікаційно-інформаційні технології, вдосконалення транспортного сполучення, вишукана логістика як ніколи раніше наблизили один до одного продуцентів та кінцевих споживачів. Той, хто забариться та не встигне на "швидкісний потяг", у якому зручно розмістилися держави, готові до мандрівки у захоплююче майбутнє, ризикує залишитися на периферії прогресу.

В обставинах, які склалися, як ніколи раніше зростає роль зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання:

– фізичних осіб, які згідно із чинними законами володіють цивільною право- та дієздатністю й постійно проживають на території України;

– юридичних осіб – підприємств, організацій та об'єднань усіх видів, які відповідним чином зареєстровані та мають постійне місцезнаходження в Україні;

– об'єднання фізичних, юридичних, фізичних і юридичних осіб, які не є юридичними особами, але яким цивільно-правовими актами України не заборонено займатися господарською діяльністю;

– спільні підприємства за участю вітчизняних та іноземних суб'єктів господарської діяльності.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств (незалежно від їхнього розміру, організаційно-правової форми та форми власності) – це комплекс дій контрагентів з різних держав, направлених на здійснення та забезпечення торговельного обміну виробами та послугами. Зокрема: дослідження міжнародного маркетингу, опрацювання стратегії проникнення на закордонні ринки, проробка комерційних пропозицій та запитів, проведення переговорів, підписання контрактів, міжнародних комерційних договорів та забезпечення їх виконання.

Головним елементом зовнішньоекономічної операції є контракт, який укладають з приводу купівлі-продажу товарів, оренди або технічного обслуговування машин та обладнання, міжнародного науково-технічного обміну, виконання підрядних робіт. У міжнародній практиці набули особливого поширення наступні види зовнішньоекономічних комерційних операції:

– експорт – продаж закордонному партнеру товару із вивозом його за кордон держави;

– імпорт – придбання у закордонного контрагента товару з ввезенням його з-за кордону;

– реекспорт – продаж з вивозом за кордон товару, що раніше був імпортований та не підданий переробці;

– реімпорт – придбання з вивозом з-за кордону товару, що був експортований та не підданий переробці.

Контрактній роботі передує глибоке, послідовне й системне вивчення законодавчих і нормативних актів, які регулюють зовнішньоекономічну діяльність в Україні та у держа-

вах, де зареєстровані контрагенти; звичок і традицій, що закріплені у міжнародних угодах.

З наведених вище міркувань випливає абсолютне значення знань особливостей комерційних операцій, правил та процедур укладання контрактів, раціональних підходів до управління зовнішньоекономічною діяльністю. Їхньому набуттю має посприяти виконання завдань контрольної роботи, яка пропонується для виконання. Вона складається з трьох розділів:

1. Висвітлення нагальних інституціональних та теоретичних аспектів зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

2. Розробка макету зовнішньоекономічного комерційного контракту.

3. Обґрунтування вибору найкращого з альтернативних варіантів рішень, які постають під час роботи над проектом контракту.

1. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Перший розділ передбачає відповідь на питання, наведені у табл. 1.

Таблиця 1. **Перелік питань за варіантами**

Варіант	Питання
1	Принципи зовнішньоекономічної діяльності
2	Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності
3	Види зовнішньоекономічної діяльності
4	Організаційні форми зовнішньоекономічної діяльності
5	Договори (контракти) суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та право, що до них застосовується
6	Основи регулювання зовнішньоекономічної діяльності
7	Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності
8	Принципи митного регулювання при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності
9	Ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій
10	Обмеження щодо експортно-імпортної діяльності
11	Відповідальність у зовнішньоекономічній діяльності
12	Мито та його види
13	Справляння митних платежів

Продовж. табл. 1

Варіант	Питання
14	Сутність товарообмінних (бартерних) операцій, терміни їх проведення та відповідальність за порушення цих термінів
15	Визначення, види та форми здійснення іноземних інвестицій
16	Державні гарантії захисту іноземних інвестицій
17	Операції зустрічної торгівлі
18	Сутність та види орендних операцій
19	Франчайзингові операції
20	Сутність та сучасні види міжнародного лізингу
21	Операції з міжнародної торгівлі науково-технічними знаннями та досвідом
22	Ліцензії як об’єкт міжнародної торгівлі
23	Сутність міжнародного інжинірингу
24	Консалтингові операції
25	Операції з технічного обслуговування і забезпечення запасними частинами машинотехнічної продукції
26	Способи комунікації між експортером та імпортером
27	Комерційна підготовка до контрактної діяльності
28	Мета, сфера застосування та обмеження використання Інкотермс
29	Термін Е в Інкотермс 2010
30	Терміни групи F в Інкотермс 2010
31	Терміни групи С в Інкотермс 2010
32	Терміни групи D в Інкотермс 2010
33	Форма чека та процедура його складання, процедура індосаменту
34	Складання та форма переказного векселя, його індосамент
35	Акцепт переказного векселя, строк платежу та сплата переказного векселя, позов при несплаті або неакцепті переказного векселя

Продовж. табл. 1

Варіант	Питання
36	Процедура інкасової форми розрахунків у міжнародній торгівлі
37	Процедура акредитивної форми розрахунків у міжнародній торгівлі
38	Процедура банківського переказу у міжнародній торгівлі
39	Види митних режимів
40	Переміщення і пропуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту
41	Процедура декларування товарів

Рекомендації до виконання першого розділу контрольної роботи

Розпочинайте підготовку до відповіді із складання бібліографії. Для цього зверніться до алфавітних та систематичних каталогів бібліотек, методичного кабінету кафедри економіки та організації виробництва. Перегляньте списки літератури, які вміщують підручники з зовнішньоекономічної діяльності, відповідні одноособові чи колективні монографії. Поточну інформацію, а також слушні ілюстрації містять періодичні видання. Користуйтеся пошуковими системами Інтернет. Зверніться за консультаціями та порадою до фахових бібліографів, старших або більш обізнаних колег. Оволодійте технологією швидкого читання з тим, аби максимально ефективно відповісти на питання, чи варто повертатися до більш уважного вивчення джерела у майбутньому.

Складаючи бібліографію, зверніть увагу на точне визначення назви джерела, вихідні дані видавництва (найменуван-

ня, рік, загальну кількість сторінок), прізвище автора, бібліотечний шифр. Продивіться склад розділів та підрозділів, зробіть нотатки щодо номерів сторінок, на яких вміщено корисну інформацію. Не переоцінюйте власну пам'ять: переглядаючи доступну літературу, робіть короткі анотації статей та книг (бажано на одній сторінці листа), висловлюйте своє відношення до прочитаного. Використовуйте для цього картотеки на паперових або електронних носіях.

Працюючи з літературою, рухайтесь від простого матеріалу до складнішого: статті – книжки; вітчизняні джерела – закордонна література. Використовуйте можливості організаційної техніки: копіювальних апаратів, сканерів. При цьому виходьте з того, що краще зафіксувати якомога більше, оскільки не завжди вдається точно спрогнозувати, який матеріал знадобиться у майбутньому. Циклічний пошук завжди супроводжується непродуктивними втратами часу.

Не обмежуйтесь лише друкованими та електронними джерелами. Пам'ятайте, що контрольна робота має включати Ваші особисті пропозиції. Особливо такі, що придатні для практичного використання.

2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБКИ МАКЕТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО КОМЕРЦІЙНОГО КОНТРАКТУ

Другий розділ контрольної роботи передбачає розробку студентом макету зовнішньоекономічного експортно-імпортного договору (контракту) – матеріально оформленої угоди двох або більше вітчизняних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних контрагентів, спрямованої на встановлення, зміну або припинення їх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності.

Зовнішньоекономічні контракти, зазвичай, містять наступні розділи:

1. ***Назва, номер договору (контракту), дата та місце його укладення.***

2. ***Преамбула.*** У преамбулі визначається повне найменування сторін – учасників зовнішньоекономічної операції, під якими вони офіційно зареєстровані, з зазначенням країни, скорочене визначення сторін як контрагентів ("Продавець", "Покупець", "Замовник", "Постачальник" тощо) та найменування документів, якими керуються контрагенти при укладенні договору (контракту) (статут підприємства, установчий договір тощо).

3. *Предмет договору (контракту).* У цьому розділі визначається, який товар (роботи, послуга) один з контрагентів зобов'язаний поставити (здійснити) іншому, із зазначенням точного найменування, марки, сорту або кінцевого результату роботи, що виконується.

У випадку бартерного (товарообмінного) договору (контракту), або контракту на переробку давальницької сировини визначається також точне найменування (марка, сорт) зустрічних поставок (або назва товару, що є кінцевою метою переробки давальницької сировини).

Якщо товар (робота, послуга) потребує більш детальної характеристики або номенклатура товарів (робіт, послуг) досить велика, то все це вказується у додатку (специфікації), який має бути невід'ємною частиною договору (контракту), про що робиться відповідна позначка у тексті договору (контракту).

Для бартерного (товарообмінного) договору (контракту) згаданий додаток (специфікація) крім того балансується по загальній вартості експорту та імпорту товарів (робіт, послуг). У додатку до договору (контракту) на переробку давальницької сировини вказується відповідна технологічна схема такої переробки.

4. *Кількість та якість товару (обсяги виконання робіт, надання послуг).* У цьому розділі визначається залежно від номенклатури одиниця виміру товару, прийнята для товарів такого виду (в тоннах, кілограмах, штуках тощо), його загальна кількість та якісні характеристики.

У тексті договору (контракту) на виконання робіт (надання послуг) визначаються конкретні обсяги робіт (послуг) та термін їх виконання.

5. *Базисні умови поставки товарів (прийому/здачі виконаних робіт, або послуг).* У цьому розділі вказується вид транспорту та базисні умови поставки (відповідно до "Міжнародних правил інтерпретації комерційних термінів"; у редакції

2010 року), які визначають обов'язки контрагентів щодо поставки товару і встановлюють момент переходу ризиків від однієї сторони до іншої, а також конкретний строк поставки товару (окремих партій товару).

У випадку укладення договору (контракту) на виконання робіт (надання послуг) в цьому розділі визначаються умови та строки виконаних робіт (послуг).

6. *Ціна та загальна вартість договору (контракту).* У цьому розділі визначається ціна одиниці виміру товару та загальна вартість товарів або вартість виконаних робіт (наданих послуг), що поставляються згідно з договором (контрактом), та валюта платежів. Якщо згідно з договором (контрактом) поставляються товари різної якості та асортименту, ціна встановлюється окремо за одиницю товару кожного сорту, марки, а окремим пунктом договору (контракту) вказується його загальна вартість. У цьому випадку цінові показники можуть бути вказані у додатках (специфікаціях), на які робиться посилання у тексті договору (контракту).

У договорі (контракті) на переробку давальницької сировини, крім того, зазначається її заставна вартість.

У бартерному (товарообмінному) договорі (контракті) загальна вартість товарів, що експортуються, та загальна вартість товарів, що імпортуються за цим договором (контрактом), виражені в іноземній валюті, крім того, зазначаються в доларах США.

7. *Умови платежів.* Цей розділ визначає спосіб, порядок і строки фінансових розрахунків та гарантії виконання сторонами взаємних платіжних зобов'язань. Залежно від обраних сторонами умов платежу в тексті договору (контракту) вказуються:

– умови банківського переказу до (авансового платежу) та/або після відвантаження товару, або умови документального акредитиву або інкасо (з гарантією), визначені відповід-

но до спільної Постанови Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 21 червня 1995 року № 444 "Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті",

– умови по гарантії, якщо вона є або коли вона необхідна (вид гарантії (на вимогу, умовна), умови та термін дії гарантії, можливість зміни умов договору (контракту) без зміни гарантії).

8. ***Умови здачі (приймання) товару (робіт, послуг).*** У цьому розділі визначаються строки та місце фактичної передачі товару, перелік товаросупровідних документів. Приймання-здача проводиться по кількості згідно з товаросупровідними документами, по якості згідно з документами, що засвідчують якість товару.

9. ***Упаковування та маркування.*** Цей розділ містить відомості про упаковування товару (ящики, мішки, контейнери тощо), нанесене на ній відповідне маркування (найменування продавця та покупця, номер договору-контракту), місце призначення, габарити, спеціальні умови складування і транспортування та інше), а при необхідності також умови її повернення.

10. ***Форс-мажорні обставини.*** Цей розділ містить відомості про те, у яких випадках умови договору (контракту) можуть бути не виконані сторонами (стихійні лиха, воєнні дії, ембарго, втручання з боку влади та інше). При цьому сторони звільняються від відповідальності на строк дії цих обставин, або можуть відмовитись від виконання договору (контракту) частково або в цілому без додаткової фінансової відповідальності. Отрок дії форс-мажорних. обставин підтверджується торгово-промисловою палатою відповідної країни.

11. ***Санкції та рекламації.*** Цей розділ встановлює порядок застосування штрафних санкцій, відшкодування збитків та пред'явлення рекламацій у зв'язку з невиконанням або неналежним виконанням одним із контрагентів своїх зобов'язань.

При цьому мають бути чітко визначені розміри штрафних санкцій (в % від вартості недопоставленого товару або суми неоплачених коштів, строки виплати штрафів – від якого терміну вони встановлюються та протягом якого часу діють), строки, протягом яких рекламації можуть бути заявлені, права та обов'язки сторін договору (контракту) при цьому, способи врегулювання рекламацій.

12. ***Арбітраж.*** У цьому розділі вказується місце арбітражного суду (країна та право, яке застосовується) або обумовлені випадки, за яких сторони можуть звернутися до суду.

13. ***Юридичні адреси, поштові та платіжні реквізити сторін.*** При цьому вказуються повні юридичні адреси, повні поштові та платіжні реквізити (№ рахунка, назва банку) контрагентів договору (контракту).

За домовленістю сторін в договорі (контракті) можуть визначатись додаткові умови: страхування, гарантії якості, умови залучення субвиконавців договору (контракту), агентів, перевізників, визначення норм навантаження (розвантаження), умови передачі технічної документації на товар, збереження торгових марок, порядок сплати податків, мит, зборів, різною роду захисні застереження, з якого моменту договір (контракт) починає діяти, кількість підписаних примірників договору (контракту), можливість та порядок внесення доповнень та змін до договору (контракту) та ін.

3. ОБҐРУНТУВАННЯ РІШЕНЬ ПІД ЧАС ОПРАЦЮВАННЯ МАКЕТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО КОНТРАКТУ

Впродовж підготовки зовнішньоекономічного контракту виникає необхідність визначення щонайліпшої з альтернатив, які постають перед співробітниками підрозділу міжнародного маркетингу. Серед найважливіших:

2.1. Вибір найкращої базової умови постачання відповідно до Правил використання торгівельних термінів в національній та міжнародній торгівлі "Інкотремс".

2.2. Вибір способу фіксації цін. Можливі наступні варіанти:

– тверда ціна, яка погоджується при укладанні контракту і не підлягає зміні у продовж його виконання;

– ціни з наступною фіксацією, що встановлюються у визначений контрактом строк відповідно до джерел (біржові бюлетені, каталоги, прейскуранти), які узгоджені сторонами;

– змінні ціни, що коливаються протягом певного періоду, відбиваючи динаміку впливу суттєвих факторів на вартість виробництва продукції.

2.3. Умови платежів, серед яких найбільш поширені:

– готівкою (чеками, банківськими переказами, за допомогою акредитивної та інкасової форм);

– у кредит (фінансовий, товарний).

2.4. Арбітражні застереження, що передбачають вибір виду арбітражу (постійно діючий, або "ad hoc"); місця арбітражного розгляду; право, яке при цьому застосовується.

Приклад контракту наведено у додатку.

Після завершення роботи над макетом зовнішньоекономічного контракту студент має викласти свою точку зору щодо аргументів на користь того чи іншого рішення у відповідності до індивідуального завдання.

4. ВАРІАНТИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Таблиця 2. **Індивідуальні завдання за порядковим номером студента в академічній групі**

Порядковий номер	Варіанти		
	Теоретичних робіт		Розділ контракту, зміст якого потребує пояснення
1	1	27	2.1
2	2	28	2.2
3	3	29	2.3
4	4	30	2.4
5	5	31	2.1
6	6	32	2.2
7	7	33	2.3
8	8	34	2.4
9	9	35	2.1
10	10	36	2.2
11	11	37	2.3
12	12	38	2.4
13	13	39	2.1
14	14	40	2.2
15	15	41	2.3
16	16	42	2.4

Продовж. табл. 2

Порядковий номер	Варіанти		
	Теоретичних робіт		Розділ контракту, зміст якого потребує пояснення
17	17	43	2.1
18	18	44	2.2
19	19	27	2.3
20	20	28	2.4
21	21	29	2.1
22	22	30	2.2
23	23	31	2.3
24	24	32	2.4
25	25	33	2.1
26	26	34	2.2
27	1	35	2.3
28	2	36	2.4
29	3	37	2.1
30	4	38	2.2
31	5	39	2.3
32	6	40	2.4
33	7	41	2.1
34	8	42	2.2
35	9	43	2.3

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповіді на питання контрольної роботи мають продемонструвати вміння студента стисло, лаконічно та аргументовано викладати думки; бути глибокими за змістом та елегантними за формою. Стиль контрольної роботи тяжіє до суворості та стриманості. Починайте писати, як тільки накопичено необхідний матеріал: визначте ціль, результат, до яких Ви прагнете дістатися, сформулюйте орієнтовні висновки. Складіть мікро-план відповіді і беріться до роботи. Готуйтеся до того, що спочатку буде важко – це дійсно складна справа викладати власні думки або вчасно звертатися до запозичених, підбирати вірні слова. Пам'ятайте, що в контрольній роботі необхідно відверто визначити результати, які належать особисто Вам, а які перебрані в інших (зрозуміло, що з відповідними посиланнями). Закінчений, оформлений рукопис контрольної роботи здається на перевірку.

Контрольна робота виконується в окремому зошиті або на сторінках паперу білого кольору формату А4 (210× 297 мм), шрифтом Times New Roman (розмір – 14), чорного кольору, розбірливо, без помилок та виправлень. Поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Міжрядковий

інтервал – 1,5. Абзац – 1,25 см. В останньому випадку текст друкують у текстовому редакторі *MS Word*. Заголовки рубрик великими літерами напівжирним шрифтом по центру (без крапки):

Розділ 1
Ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій

Як бачимо, за словом "РОЗДІЛ" розміщено його порядковий номер, а саму назву друкують вже з нового рядка. Усі рубрики контрольної роботи починають з нової сторінки.

На титульному листі (обкладинці зошиту) вказують назву навчального закладу, прізвище та ініціали студента, його порядковий шифр відповідно до запису у журналі групи, назву дисципліни, дату подання контрольної роботи на перевірку. На першому аркуші вміщується план роботи з визначенням сторінки, з якої починається відповідь на те чи інше питання.

У контрольній роботі необхідно виокремити власні думки від тих, які запозичені з інформаційних джерел. У цьому випадку посилаються на джерело в цілому або на окремі його сторінки. Наприклад: "… [35, с. 15–16]". Як бачимо, посилання розміщують у квадратних дужках: спочатку порядковий номер джерела у загальному списку використаної літератури, потім, через кому, номер сторінки. Вдаючись до цитування, виконують такі загальні правила:

по-перше, текст цитати (без будь-якого втручання у нього) починається і закінчується лапками;

по-друге, якщо необхідно скоротити авторський текст у власному рукописі або виокремити з нього якусь суттєву частину, пропущені слова (речення) замінюють трьома крапками;

по-третє, допускається непряме цитування в формі переказу тексту, яке повинне максимально точно відбивати думки автора;

по-четверте, за умов, що здобувач має власне ставлення до ідей автора, який цитується, він після окремих слів або речень у круглих дужках проставляє відповідні розділові знаки (оклику або запитання), демонструючи викликані емоції, або свої зауваження до матеріалу.

Матеріали, які доповнюють текст контрольної роботи, розміщують у додатках. Це можуть бути таблиці великого формату, графічний матеріал, копії документів, макет зовнішньоекономічного комерційного контракту тощо. Додатки оформлюються як продовження кваліфікаційної роботи у порядку посилань на них у тексті. Кожний додаток починається з нової сторінки, посередні якої вгорі друкують слово "ДОДАТОК", його позначення, а нижче на окремому рядку – заголовок (пишеться з великої літери). Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Додатки мають наскрізну нумерацію сторінок, яка продовжує нумерацію тексту контрольної роботи. Таблиці, графіки, схеми, інші ілюстрації, формули та рівняння, що розміщуються у додатку, нумерують в межах кожного з них. Наприклад, рисунок А.1 – перший рисунок додатку А; таблиця Б.2 – друга таблиця додатку Б; формула (В.3) – третя формула додатку В.

У кінці контрольної роботи наводять перелік використаної літератури: порядковий номер, прізвище та ініціали авторів (в алфавітному порядку або у порядку посилання), назва твору, видавництво, рік видання, загальна кількість сторінок.

Контрольна робота підписується студентом, який передає рукопис у деканат для подальшої перевірки та рецензування. Якщо контрольна робота виконана вірно, всі положення теми розкриті, задачі вирішені, вона допускається до захисту. Якщо ж у роботі містяться серйозні недоліки, робота повертається студенту для доробки. Студент повинен виправити

зауваження рецензента, виконати усі його рекомендації. При докорінній переробці студент зобов'язаний разом з новою роботою представити й першу редакцію з усіма зауваженнями рецензента на неї.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www. zakon1.rada. gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi.

2. Закон України "Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в сфері зовнішньоекономічній діяльності" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www. zakon1.rada. gov.ua

3. Закон України "Про режим іноземного інвестування" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www. zakon1.rada.gov.ua.

4. Закон України "Про міжнародний комерційний арбітраж" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www. zakon1. rada.gov.ua.

5. Митний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www. zakon1.rada.gov.ua.

6. Міжнародні правила тлумачення товарних термінів "Інкотермс" (редакція 2010р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.utsb.kiev.ua/ukr/hlosariy/677-inkoterms.html.

7. Положення про типову форму зовнішньоекономічного договору (контракту) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: jurist.ligazakon.ua.

8. Типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) та типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають

розрахунки в іноземній валюті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.jurist.ligazakon.ua/l_doc2.nsf

9 Уніфіковані правила по інкасо [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/988_002.

10. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/988_003.

11. **Дунська, А. Р.** Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика [Текст]: навч. посіб. / А. Р. Дунська ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". – К. : Кондор, 2013. – 687 с.

12. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. О. Новак [та ін.]; Нац. авіац. ун-т, Нац. ун-т харч. технологій. – К. : Кондор, 2012. – 493 с.

13. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : навч. посіб. / А. А. Мазаракі [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. А. Мазаракі ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К. : КНТЕУ, 2012. – 823 с.

14. Основи зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : навч. посіб. / І. І. Дахно [та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. І. Дахна; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – К. : Персонал, 2009. – 314 с.

Додаток

Приклад зовнішньоекономічного комерційного контракту

КОНТРАКТ No. P/FB/300505–12

г. Николаев 30 мая 20__ г.

ПРОДАВЕЦ:

ООО «Интерагротранс», Украина, в лице директора Дейнеги Андрея Анатольевича, действующего на основании Устава и договора комиссии № 1 от 30.05.2005 меджу ООО «Интерагротранс» (в дальнейшем именуемое «Продавец») и ООО «Зерноприемный комплекс «Интерагротранс» (в дальнейшем именуемое «Комитент»), расположенное по адресу: просп. Ленина, 67, Николаев 54017, Украина с одной стороны

и

ПОКУПАТЕЛЬ:

"E.W. TRADING LIMITED"

17 Dartmouth St., St. James' Park, London, UK, в лице уполномоченного представителя г-на Франтишека Деметера, действующего на основании Доверенности выданной 01 марта 2002г. (именуемая в дальнейшем Покупатель) с другой стороны, заключили настоящий контракт о нижеследующем:

1. ПРЕДМЕТ КОНТРАКТА

Продавец продал, а Покупатель купил ячмень для кормовых целей урожая 2005 года, украинского происхождения (именуемый в дальнейшем «Товар») на условиях CPT – Николаевский морской торговый порт.

2. КАЧЕСТВО

Товар должен быть здорового товарного качества, свободным от посторонних запахов и карантинных объектов, без токсичных веществ и ядовитых семян.

Влажность	макс 14,5 %
Натура	мин 620 г/л
Сорная примесь	макс 2,0 %

Все остальные показатели должны соответствовать ДСТУ 3767–98.

Радиоактивность – содержание Цезия 134/137 максимум 600 Бк/кг

CONTRACT No. P/FB/300505–12

Nikolaev, Ukraine ***May 30, 20__***

SELLER:

Interagrotans Ltd., Ukraine, represented by Director Andrei Deynega, acting on the basis of Charter and Agreement of Comission #1 of 30/05/2005 between Interagrotrans Ltd (hereinafter referred to as the "Seller" located by address: 67, Lenin avenue, Nikolaev 54017 Ukraine) and "Zernopriyomniy complex "Interagrotrans" Ltd (hereinafter referred to as "Committent", located by address 117, Geroev Stalingrada, Nikolaev, Ukraine), from one party

and

BUYER:

"E.W. Trading Limited"

17 Dartmouth St., St. James' Park, London, UK on behalf of the authorized representative Mr. Franti?ek Demeter acting under Power of Attorney dd. March 01, 2002 (hereinafter referred to as Buyer) on the other party, have signed the Present Contract as follows:

1. SUBJECT OF CONTRACT

Seller shall sell and Buyer shall buy barley for feeding purposes of Ukrainian origin, crop 2005, (hereinafter referred to as "Goods") on basis CPT – Nikolaev Sea Trade Port.

2. QUALITY

Goods are to be of sound merchantable quality, free from any foreign smell, quarantine objects, toxic and poisonous substances.

Moisture	max 14,5%
Test weight	min 620 g/l
Foreign matter	max 2%

Other indicators as per DSTU 3767–98.

Radioactivity: not radioactive, 600 BOLS/kg max. on Cesium 134 and 137.

3. КОЛИЧЕСТВО
500 (пятьсот) метрических тонн +/–10% в опционе Покупателя по оговоренной в Контракте цене.
4. ЦЕНА ТОВАРА
115.00 (сто пятнадцать) долларов США /1 МТ (1000 кг)
5. ВАЛЮТА КОНТРАКТА И ПЛАТЕЖА
Доллар США
6.СУММА КОНТРАКТА
57 500.00 (пятьдесят семь тысяч пятьсот) долларов США +/– 10%.
7. ВЕС / КАЧЕСТВО
При поставке товара на экспортный терминал, количество груза определяется согласно акта Сдачи-Приема груза, подтверждающего вес, определенный при перевеске на экспортном терминале. Результаты приемки товара при поступлении его на экспортном терминале являются окончательными.
8. БАЗИС ПОСТАВКИ
CPT – Николаевский морской торговый порт согласно Инкотермс – 2000 г.
9. ОТГРУЗКА
Поставка осуществляется до 01 сентября 2005 г. Допускается частичная отгрузка товара.
10. ЛИЦЕНЗИИ И НАЛОГИ
Продавец принимает на себя все риски и расходы в случае их возникновения, связанные с получением украинских экспортных лицензий, налогов и квот за свой счет. Покупатель ответственен за все налоги и сборы в стране импорта груза.
11. УСЛОВИЯ ПЛАТЕЖЕЙ
Банковские расходы на территории Украины за счет Продавца, за пределами Украины за счет Покупателя.
Покупатель оплачивает партию Товара согласно заявке Продавца в размере 100% от суммы партии поставки банковским переводом на расчетный счет Комитента №260078835 в НОД АППБ «Аваль» г. Николаев, ул. Артиллерийская, 19, МФО 326182, SWIFT AVALUAUKNIC. Платеж осуществляется на условиях предоплаты в течение 5 (пяти) банковских дней после предоставления Покупателем следующих документов:
проформы инвойса на оплату партии товара.

3. QUANTITY
500 (five hundreds) MT +/–10% at Buyer's call at price stipulated in Contract.

4. PRICE of GOODS
115.00 (one hundred fifteen) US Dollars / 1 MT (1000 kg.)
5. CURRENCY of CONTRACT
US Dollar.
6. TOTAL COST OF CONTRACT
57 500. 00 (fifty seven thousand five hundred) USD +/– 10%.
7. WEIGHT AND QUALITY
The quantity of cargo delivered as per cargo acceptance document issued according to export terminal's scale weights. Results of Goods acceptance when it arrives to export terminal are considered to be final.

8. PARITY
CPT – Nikolaev Sea Trade Port (INCOTERMS – 2000).
9. SHIPMENT
The Cargo is to be shipped until September 01, 2005. Partial shipments are allowed.
10. TAXES AND LICENSES
Seller is to take, on its own account, all risks and expenses in case of their arising and caused in connection with obtaining of Ukrainian export licenses, taxes and quotas. Buyer is to be responsible for all these taxes in the country cargo shall be imported to.
11. TERMS OF PAYMENT
Banking expenses on the territory of Ukraine shall be born by Seller. Banking expenses beyond the territory of Ukraine shall be born by Buyer.
Buyer shall effect the advance payment for the lot of Goods upon Seller's request in the amount of 100% by banking transfer onto Committent's current account №260078835 at NOD APPB "AVAL", Nikolaev, 19, Artilleriyskaya str. SWIFT AVALUAUKNIC.
Advance payment is to be executed within 5 (five) banking days after Buyer received the following documents:

Invoice.

.12. ШТРАФНЫЕ САНКЦИИ В случае невыполнения или ненадлежащего выполнения своих обязательств по настоящему Контракту, сторона, виновная в этом, должна нести ответственность в соответствии с условиями настоящего Контракта. В случае задержки в оплате более чем на 3 банковских дня, Продавец в праве обратить на Покупателя взыскание штрафных санкций, в объеме 0,5% (пять десятых процента) от стоимости неоплаченной продукции за каждый банковский день неоплаты. Начисление штрафных санкций приостанавливается после полной оплаты стоимости поставленной продукции. В случае задержки в поставке Товара более, чем на 3 дня, Покупатель имеет право на взыскание пени в размере 0,5% (пять десятых процента) от стоимости недопоставленного к назначенному и оговоренному ранее сроку Товара за каждый день задержки. Уплата штрафов не освобождает каждую из сторон от дальнейшего выполнения обязательств по настоящему контракту.	12. **PENALTIES** In case of not accomplishing or inadequate accomplishing of its obligations under present Contract the Party at fault shall be responsible according to the terms of the present Contract. In case of delay in payments more than 3 banking days, Seller has the right to demand from Buyer to pay fine at the rate of 0,5% from the cost of the lots of goods failed to be paid for each day overdue. Imposing of fines is stopped after the complete covering of the cost of the production shipped. In case of delay in shipments more than 3 days, Buyer has the right to demand from Seller to pay fine at the rate of 0,5% from the cost of the goods failed to be shipped in terms specified and stipulated before, for each day of delay. Paying of fines doesn't relieve the Parties from further accomplishing of the obligations under the present Contract.
13. ЗАПРЕТЫ В случае запрета экспорта, блокады или военных действий или в случае любого исполнительного или законодательного акта, выпущенного правительством, или от его имени, страны происхождения товара или страны, из которой товар отгружается, ограничивающих экспорт, частично или иначе, любое такое ограничение будет полагаться обеими сторонами как применимое к этому контракту и до какой степени такое общее или частичное ограничение препятствует выполнению отгрузки или любому другому средству, до такой степени этот контракт или любая невыполненная часть контракта будет аннулироваться. Продавец должен безотлагательно уведомить Покупателя о причинах этого и, если требуется Продавец должен предоставить доказательство, оправдывающее аннулирование.	**13. INTERDICTIONS** In case of export bans, blockades or warfare or in case of any executive or legislative act, issued by the government authorities or from their behalf, country of origin of the good or country from where the good is shipped, limiting export, partially or otherwise, any of such limitations will be considered by both parties as applicable to this contract and to what extent such general or partial limitation impedes accomplishing of shipment or any other means - to that extent this contract or any other not accomplished part of the contract will be cancelled. Seller shall promptly notify Buyer of the reasons and, if required, Seller shall produce the proof to confirm the canceling of the Contract.

14. ФОРС-МАЖОР

Если невыполнение этого контракта или отдельного его положения обусловлено забастовкой, бунтом или гражданским волнением, сходкой рабочих, поломкой оборудования, пожаром, либо другой причиной, понимаемой под понятием "Форсмажор" при условии, что Продавец дал уведомление Покупателю надлежащим образом, в течение 7 последовательных дней с момента появления таких событий или не позднее, чем за 21 день до начала периода поставки, какая из этих дат позднее, время поставки продлевается на период 30 последовательных дней. Если поставка задерживается на более, чем 30 последовательных дней, Покупатель имеет право аннулирования задержанной части контракта, такое право реализуется Покупателем при уведомлении, которое должно быть получено Продавцом не позднее, чем в первый рабочий день после дополнительных 30 последовательных дней. Если Покупатель не реализовывает это право, такая задержанная часть автоматически продлевается на дальнейший период в 30 последовательных дней. Если препятствие поставке по этому параграфу продолжается в течение дальнейшего периода в 30 последовательных дней, контракт считается недействительным.

15. АРБИТРАЖ

Все споры и разногласия, которые могут возникнуть из настоящего Контракта будут рассмотрены по Арбитражным Правилам GAFTA, действующим на момент исполнения данного Контракта и являющимся частью этого Контракта. Арбитраж в Лондоне на английском языке, решение которого обязательно для обеих сторон.

14. FORCE - MAJEURE

In case if non-compliance of the Contract or its separate provision are caused by a strike, revolt or a civilian act, destroying of the equipment, fire or any other Act of God implied and considered as "Force - Majeure" on the conditions that Seller has duly notified Buyer within 7 subsequent days since such events arising but not later than 21 day prior to the period of delivery. The latest of the dates is considered the date for prolonging the delivery time for 30 subsequent days. In case if delivery is delayed more than for the period of 30 subsequent days, Buyer has the right to cancel the delayed part of the contract and such a right is applied by Buyer at notifying which shall be received by Seller not later than in first working day after additional 30 subsequent days. In case if Buyer doesn't use this right such delayed part is automatically prolonged for the further period of 30 subsequent days. In case if, in terms of this paragraph, the hindrance in delivery is continues during further period of 30 subsequent days the contract is considered of being no valid.

15. ARBITRATION

All disputes and disarrangement that may arise out of the present Contract shall be considered following the conditions of corresponding provisions of the GAFTA Arbitrary Conditions. The place of Arbitrary is London. The language of Arbitrary is English. The decision of the Arbitrary shall be obligatory for both parties.

16. ПРОЧИЕ УСЛОВИЯ

Продавец предоставляет Покупателю все отгрузочные документы сразу после погрузки Товара. Товар не может быть ре - импортирован в Украину. Все другие положения и условия, которые не противоречат вышеизложенным, рассматриваются как аналогичные положения и условия типового контракта GAFTA (стороны договариваются о полном ознакомлении и уведомлении). Настоящий контракт вступает в силу после его подписания обеими сторонами и действует до исполнения всех обязательств договаривающимися сторонами, предусмотренных настоящим контрактом. Ни одна из сторон не в праве передать свои права и обязанности по настоящему контракту любой третьей стороне без письменного согласия другой стороны. Все поправки и дополнения к настоящему контракту действительны, когда совершены в письменной форме и подписаны должным образом обеими сторонами. С момента подписания настоящего контракта все предыдущие переговоры и переписка, имеющие к нему отношение считаются не имеющими силы. Настоящий контракт составлен на русском и английском языках в двух экземплярах, имеющих равную юридическую силу, по одному экземпляру для каждой из сторон.

17. РЕКВИЗИТЫ СТОРОН

ПОКУПАТЕЛЬ:

ПРОДАВЕЦ:

18. ПОДПИСИ СТОРОН:

ПОКУПАТЕЛЬ / BUYER:

_____

16. OTHER CONDITIONS

Seller shall produce all shipping documents to Buyer immediately after shipping of Goods. Goods shall not be re-imported in Ukraine.

All other provisions and conditions that are not contradictory to the mentioned above shall be considered as similar provisions and conditions of the GAFTA prototype contract (Parties agreed they are fully notified and informed about GAFTA prototype contracts). The present contract comes into effect after it is duly signed by both parties and is valid till carrying out of all obligations with the contracting parties stipulated by the present Contract. None of the parties is entitled to transfer the rights and duties under the present contract to any third party without the written approval of other party.

All amendments and additions to the present contract are valid when made in writing and are signed properly by both parties. From the moment of signing the present contract all previous negotiations and related correspondence is considered to have no power.

The present contract is made in English in duplicate, equally valid and legal, one copy for each of the parties.

17. REFFERENCE INFOPMATION

BUYER's:

SELLER's:

18. SIGNATURES OF PARTIES:

ПРОДАВЕЦ / SELLER:

_____

ЗМІСТ

Загальні положення 3
1. Інституціонально-теоретичні аспекти зовнішньоекономічної діяльності 6
2. Рекомендації щодо розробки макету зовнішньоекономічного комерційного контракту 10
3. Обґрунтування рішень під час опрацювання макету зовнішньоекономічного контракту 15
4. Варіанти індивідуальних завдань 17
5. Рекомендації щодо оформлення контрольної роботи.. 19
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ 23
Додаток. Приклад зовнішньоекономічного комерційного контракту..... 25

Навчальне видання

ПАРСЯК Володимир Никифорович
ДИБАЧ Інна Леонідівна

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи з дисципліни "Зовнішньоекономічна діяльність"

Комп'ютерне верстання *А. В. Платонова*
Коректор *М. О. Паненко*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 1,8. Тираж 100 прим. Вид. № 26. Зам. № 60.

Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв Сталінграда, 9, м. Миколаїв, 54025
E-mail : publishing@nuos.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2506 від 25.05.2006 р.